

Fabryka Kotłów SEFAKO Spółka Akcyjna
ul. Przemysłowa 9, 28 – 340 Sędziszów

**JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2018 ROKU**

Sprawozdanie z zysków lub strat	4
sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7
informacja dodatkowa zawierająca istotne zasady (politykę) rachunkowości oraz inne informacje objaśniające	8
1. Informacje ogólne	8
2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego	8
3. Skład Zarządu Spółki	8
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	8
5. Inwestycje Spółki	9
6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	9
6.1. Profesjonalny osąd	9
6.2. Niepewność szacunków i założeń	9
7. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	10
7.1. Oświadczenie o zgodności	10
7.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdania finansowego	10
8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	11
9. Wpływy nowych i zmienionych standardów i interpretacji	11
10. Istotne zasady rachunkowości	11
10.1. Wycena do wartości godziwej	11
10.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	12
10.3. Rzeczowe aktywa trwałe	13
10.4. Wartości niematerialne	13
10.5. Leasing	14
10.6. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	15
10.7. Koszty finansowania zewnętrznego	15
10.8. Udziały i akcje w jednostkach zależnych	15
10.9. Aktywa finansowe	15
10.10. Utrata wartości aktywów finansowych	17
10.11. Wbudowane instrumenty pochodne	18
10.12. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia	18
10.13. Zapasy	20
10.14. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	20
10.15. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	20
10.16. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	20
10.17. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	21
10.18. Rezerwy	21
10.19. Świadczenia pracownicze	21
10.20. Przychody	22
10.21. Podatki	23
10.22. Zysk netto na akcję	24
11. Przychody i koszty	24
11.1. Pozostałe przychody operacyjne	24
11.2. Pozostałe koszty operacyjne	24
11.3. Przychody finansowe	25

Fabryka Kotłów SEFAKO S.A.
Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018
(w tysiącach PLN)

11.4. Koszty finansowe.....	25
11.5. Koszty według rodzajów.....	25
11.6. Koszty amortyzacji ujęte w zysku lub stracie	25
11.7. Koszty świadczeń pracowniczych.....	26
12. Składniki innych całkowitych dochodów.....	26
13. Podatek dochodowy	26
13.1. Obciążenie podatkowe	26
13.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej.....	26
13.3. Odroczony podatek dochodowy.....	27
14. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS.....	28
15. Zysk przypadający na jedną akcję.....	28
16. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	29
17. Rzeczowe aktywa trwałe.....	29
18. Leasing	30
18.1. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego.....	30
19. Wartości niematerialne.....	31
20. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	31
21. Pozostałe aktywa.....	32
21.1. Udziały i akcje	32
21.2. Pozostałe aktywa niefinansowe.....	32
22. Świadczenia pracownicze.....	32
22.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia.....	32
23. Zapasy	33
24. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	33
24.1. Należności z tytułu dostaw i usług (brutto) o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty.....	34
24.2. Należności z tytułu dostaw i usług wg długości okresu przeterminowania	34
25. Długoterminowe kontrakty budowlane	34
26. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	35
27. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe	35
27.1. Kapitał podstawowy.....	35
27.2. Kapitał zapasowy	36
27.3. Kapitał z aktualizacji wyceny	36
27.4. Niepodzielony zysk(strata) i ograniczenia w wypłacie dywidendy	36
28. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki.....	37
29. Rezerwy.....	37
29.1. Zmiany stanu rezerw	37
30. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	38
30.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (krótkoterminowe) ...	38
30.2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	38
30.3. Pozostałe zobowiązania niefinansowe	39
30.4. Rozliczenia międzyokresowe.....	39
31. Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami bilansowymi niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	39
32. Zobowiązania inwestycyjne	41
33. Zobowiązania warunkowe.....	41
33.1. Sprawy sądowe	41
33.2. Rozliczenia podatkowe	42

34. Informacje o podmiotach powiązanych.....	43
34.1. Jednostka dominująca całej Grupy.....	43
34.2. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi.....	43
34.3. Wynagrodzenie kadry kierowniczej Spółki	44
35. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	44
36. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	44
36.1. Ryzyko stopy procentowej.....	45
36.2. Ryzyko walutowe.....	45
36.3. Ryzyko cen towarów.....	47
36.4. Ryzyko kredytowe	47
36.5. Ryzyko związane z płynnością	47
37. Instrumenty finansowe	48
37.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych.....	48
37.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z zysków lub strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych.....	50
37.3. Ryzyko stopy procentowej.....	52
37.4. Zabezpieczenia.....	52
38. Zarządzanie kapitałem.....	54
39. Struktura zatrudnienia	55
40. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym.....	55

SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018

	<i>Nota</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2018</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2017</i>
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży usług	25	203 646	136 372
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		1 756	1 787
Przychody ze sprzedaży		205 402	138 159
Koszt własny sprzedaży	11.5	181 086	115 872
Zysk/ (strata) brutto ze sprzedaży		24 316	22 287
Pozostałe przychody operacyjne	11.1	1 840	811
Koszty ogólnego zarządu	11.5, 11.7	11 727	10 812
Koszty sprzedaży	11.5, 11.7	5 230	4 282
Pozostałe koszty operacyjne	11.2	3 532	3 462
Zysk/ (strata) z działalności operacyjnej		5 667	4 542
Przychody finansowe	11.3	435	431
Koszty finansowe	11.4	1 536	2 299
Zysk/ (strata) brutto		4 566	2 674
Podatek dochodowy	13	1 190	1 458
Zysk/ (strata) netto z działalności kontynuowanej		3 376	1 216
Działalność zaniechana			
Zysk/ (strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej		-	-
Zysk/ (strata) netto za rok obrotowy		3 376	1 216
Zysk/ (strata) na jedną akcję:			
- podstawowy z zysku za rok obrotowy	15	2,75	0,99
- podstawowy z zysku z działalności kontynuowanej za rok obrotowy	15	2,75	0,99

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018

	<i>Nota</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2018</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2017</i>
Zysk/ (strata) netto za okres		3 376	1 216
Inne całkowite dochody			
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	12, 27.3	(493)	549
Zysk/(strata) z tytułu wyceny aktuarialnej	12, 27.3	(569)	(321)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	12, 27.3	(202)	43
Inne całkowite dochody netto		(860)	185
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA ROK		2 516	1 401

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2018

	<i>Nota</i>	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	17	67 080	68 789
Wartości niematerialne	19	2 413	3 288
Pozostałe aktywa finansowe	21.1	9 757	9 757
Pozostałe aktywa niefinansowe	21.2	–	–
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	13.3	1 767	1 698
		81 017	83 532
Aktywa obrotowe			
Zapasy	23	4 510	3 302
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	24	97 249	55 838
Należności z tytułu podatku dochodowego		293	–
Pochodne instrumenty finansowe	37.1	90	603
Pozostałe aktywa niefinansowe	21.2	5 326	1 304
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26	1 718	3 923
		109 186	64 970
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	20	–	184
SUMA AKTYWÓW		190 203	148 686
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA			
Kapitał własny (przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej)			
Kapitał podstawowy	27.1	12 251	12 251
Kapitał zapasowy	27.2	76 604	75 388
Kapitał z aktualizacji wyceny	27.3	(1 120)	(260)
Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	27.4	3 376	1 216
		91 111	88 595
Zobowiązania długoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	28	–	–
Pozostałe zobowiązania	18	780	544
Rezerwy	29	2 694	2 153
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.3	1 232	670
Rozliczenia międzyokresowe	30.4	1 699	1 473
		6 405	4 840
Zobowiązania krótkoterminowe			
Bieżąca część oprocentowanych kredytów i pożyczek	28	25 289	24 912
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	30.1	58 473	19 006
Pozostałe zobowiązania finansowe	18	259	738
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		–	133
Pochodne instrumenty finansowe	37.1	–	–
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	30.3	4 184	3 464
Rezerwy	29	129	3 226
Rozliczenia międzyokresowe	30.4	4 353	3 772
		92 687	55 251
Zobowiązania razem		99 092	60 091
SUMA KAPITAŁU WŁASNEGO I ZOBOWIĄZAŃ		190 203	148 686

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego załączone na stronach od 8 do 55 stanowią jego integralną część.

SPRAWOZDANIE Z PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018

	Nota	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Przeptywy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		4 566	2 674
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja	11.6	(3 140)	(4 487)
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej	11.1	5 640	7 356
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności	31	15	106
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów	23	(45 433)	(23 130)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	31	(1 208)	(741)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	31	39 550	8 019
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu należności z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	37.1	513	(603)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	37.1	-	(27)
Przychody z tytułu odsetek i dywidend	11.3	(1)	(2)
Koszty z tytułu odsetek i prowizji	11.4	1 516	1 497
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	30.4	807	428
Zmiana stanu rezerw	29.1	(2 556)	3 186
Podatek dochodowy zapłacony	31	(921)	(926)
Pozostałe	31	(1 062)	350
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		1 426	(1 813)
Przeptywy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	31	208	518
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	31	(2 391)	(1 728)
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnych		-	-
Nabycie nieruchomości inwestycyjnych		-	-
Sprzedaż inwestycji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach		-	-
Nabycie inwestycji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach		-	-
Sprzedaż pozostałych aktywów finansowych		-	-
Nabycie pozostałych aktywów finansowych		-	-
Dywidendy otrzymane		-	-
Odsetki otrzymane	11.3	1	2
Spłata udzielonych pożyczek		-	-
Udzielenie pożyczek		-	-
Pozostałe		-	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(2 182)	(1 208)
Przeptywy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji akcji			
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(310)	(253)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/ kredytów		4 277	8 162
Spłata pożyczek/ kredytów		(3 900)	(2 100)
Dywidendy wypłacone		-	-
Odsetki zapłacone	11.4	(927)	(913)
Pozostałe	11.4	(589)	(584)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(1 449)	4 312
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(2 205)	1 291
Różnice kursowe netto		-	-
Środki pieniężne na początek okresu		3 923	2 632
Środki pieniężne na koniec okresu		1 718	3 923

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego załączone na stronach od 8 do 55 stanowią jego integralną część.

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018

	<i>Nota</i>	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>Kapitał z aktualizacji wyceny</i>	<i>Zyski zatrzymane/ niepokryte straty</i>	<i>Kapitał własny ogółem</i>
Na dzień 1 stycznia 2018 roku		12 251	75 388	(260)	1 216	88 595
Zysk/(strata) netto za okres	27.4	-	-	-	3 376	3 376
Zysk/ strata z tytułu wyceny zabezpieczeń pieniężnych	12	-	-	(399)		(399)
Zysk/strata aktuarialna		-	-	(461)		(461)
Całkowity dochód za okres		-	-	(860)	-	(860)
Emisja akcji		-	-	-	-	-
Koszt emisji akcji		-	-	-	-	-
Płatności w formie akcji		-	-	-	-	-
Podział zysku		-	1 216		(1 216)	-
Wypłata dywidendy		-	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2018 roku		12 251	76 604	(1 120)	3 376	91 111
Na dzień 1 stycznia 2017 roku		12 251	81 766	(445)	(6 378)	87 194
Zysk/(strata) netto za okres	27.4	-	-	-	1 216	1 216
Zysk/ strata z tytułu wyceny zabezpieczeń pieniężnych	12	-	-	445	-	445
Zysk/strata aktuarialna		-	-	(260)	-	(260)
Całkowity dochód za okres		-	-	-	-	-
Emisja akcji		-	-	-	-	-
Koszt emisji akcji		-	-	-	-	-
Płatności w formie akcji		-	-	-	-	-
Podział zysku		-	(6 378)	-	6 378	-
Wypłata dywidendy		-	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2017 roku		12 251	75 388	(260)	1 216	88 595

INFORMACJA DODATKOWA ZAWIERAJĄCA ISTOTNE ZASADY (POLITYKĘ) RACHUNKOWOŚCI ORAZ INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Sprawozdanie finansowe Fabryki Kotłów SEFAKO S.A. (spółka, SEFAKO) obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok 2017.

Fabryka Kotłów SEFAKO S.A. została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 24 listopada 1993 roku (Rep. A Nr 11752/93). Siedziba Spółki mieści się w Sędziszowie przy ul. Przemysłowej 9.

Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Kielcach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000029367.

Spółce nadano numer statystyczny REGON 290416394.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Spółki jest produkcja wytwornic pary z wyjątkiem kotłów c.o. ujęte wg PKD w dziale 25.30Z.

Podmiotem bezpośrednio dominującym wobec spółki Fabryka Kotłów SEFAKO S.A. na dzień bilansowy jest MARS Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, zarządzany i reprezentowany przez MS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Spółka sporządziła skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 25 marca 2019 roku.

3. Skład Zarządu Spółki

W skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku wchodził:

- Antoni Pietkiewicz – Prezes Zarządu
- Jacek Boruciński – Członek Zarządu ds. operacyjnych

W ciągu okresu sprawozdawczego skład Zarządu Spółki ulegał zmianie. Z dniem 15 maja 2018 roku do dnia 14 sierpnia 2018 roku oraz z dniem 16 sierpnia 2018 do dnia 19 października 2018 roku do pełnienia funkcji członka zarządu został oddelegowany z Rady Nadzorczej pan Michał Wachowski. Z dniem 8 października 2018 roku na stanowisko Członka Zarządu ds. operacyjnych powołany został pan Jacek Boruciński.

Po dniu bilansowym 11 lutego 2019 roku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. handlu i rozwoju powołany został pan Andrzej Wójcik.

Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład Zarządu Spółki nie zmienił się.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 25 marca 2019 roku.

5. Inwestycje Spółki

Spółka posiada inwestycje w następujących jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych:

<i>Jednostka</i>	<i>Siedziba</i>	<i>Podstawowy przedmiot działalności</i>	<i>Procentowy udział Spółki w kapitale</i>	
			<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Sędziszowskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o. o. (SPEC)	Sędziszów	Wytwarzanie i dystrybucja energii ciepłej	60%	60%
Centralne Biuro Konstrukcji Kotłów S.A. (CBKK)	Tarnowskie Góry	Projektowanie budowlane, urbanistyczne i technologiczne	98,5%	98,5%

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w podmiotach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

6.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Zarząd dokonał następujących osądów, które mają największy wpływ na przedstawiane wartości bilansowe aktywów i zobowiązań.

Utrata wartości aktywów trwałych

Na dzień 31.12.2017 w obu spółkach zależnych zostały przeprowadzone testy na utratę wartości metodą dochodową zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W oparciu o wyniki testów Spółka stwierdza, że na dzień bilansowy 31.12.2018 nie ma przesłanek do dokonania odpisu aktualizującego wartość tych składników majątkowych.

Klasyfikacja umów leasingowych

Spółka dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji. Na dzień 31.12.2018 roku Spółka dokonała klasyfikacji leasingu jako finansowego, którym objęte były środki transportu, maszyny i urządzenia produkcyjne.

6.2. Niepewność szacunków i założeń

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Spółka przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Spółki. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 22.1. Zmiana wskaźników finansowych będących podstawą szacunku tj. wzrost stopy dyskonta o 0,5% spowodowałyby spadek rezerwy o 138 tysięcy PLN, natomiast spadek o 0,5% spowodowałby wzrost rezerwy o 150 tysięcy PLN; wzrost stopy wynagrodzeń o 0,5% spowodowałyby wzrost rezerwy o 148 tysięcy PLN, natomiast spadek o 0,5% spowodowałby spadek rezerwy o

137 tysięcy PLN; wzrost wskaźnika rotacji o 0,5% spowodowałyby spadek rezerwy o 75 tysięcy PLN, natomiast spadek o 0,5% spowodowałby wzrost rezerwy o 80 tysięcy PLN.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Spółka utworzyła w 2012 aktywo na przewidywaną ulgę w podatku dochodowym do osiągnięcia z tytułu działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Na dzień 31 grudnia 2015 zasadność utrzymywania aktywa została zweryfikowana i w związku z istniejącymi przesłankami (brak spełnienia warunków strefowych oraz nikła perspektywa ich osiągnięcia) został utworzony odpis aktualizujący składnik tego aktywa. Spółka w 2018 roku wystąpiła z wnioskiem o wygaszenie zezwolenia. Po dniu bilansowym dnia 29 stycznia 2019 została wydana decyzja nr 33/DR/19 w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia zezwolenia nr 11/2008 z dnia 16 września 2008 r. na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice”.

Ujmowanie przychodów

Spółka stosuje metodę procentowego zaawansowania prac przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych. Stosowanie tej metody wymaga od Spółki szacowania proporcji dotychczas wykonanych prac do szacunku całości usług do wykonania. Gdyby szacunek łącznych kosztów realizacji kontraktów wzrósł o 10%, w stosunku do oszacowania Spółki, kwota przychodu zostałaby zmniejszona o 9 644 tysięcy PLN.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

7. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych które są wyceniane według wartości godziwej.

Wartość bilansowa ujętych zabezpieczanych aktywów i zobowiązań jest korygowana o zmiany wartości godziwej, które można przypisać ryzyku, przed którym te aktywa i zobowiązania są zabezpieczone.

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych polskich („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

7.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz interpretacjami wydanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zatwierdzonymi przez Unię Europejską, na mocy Rozporządzenia w sprawie MSSF (Komisja Europejska 1606/2002), zwanymi dalej „MSSF UE”.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF), zatwierdzone do stosowania w UE.

7.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdania finansowego

Walutą funkcjonalną Spółki i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN).

8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Od dnia 1 stycznia 2018 r. Spółkę obowiązują następujące zmiany do standardów:

- Zmiany do MSR 9 „Instrumenty finansowe”,
- Zmiany do MSR 15 „Przychody z umów z klientami”,
- Roczne zmiany MSSF 16 „Leasing”

Zastosowanie zmian do standardów nie miało wpływu na politykę rachunkowości Spółki ani na jednostkowe sprawozdanie finansowe. Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego za 2018 rok są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego za 2017 rok.

9. Wpływy nowych i zmienionych standardów i interpretacji

W roku 2018 Spółka przyjęła następujące nowe i zaktualizowane standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone do stosowania w Unii Europejskiej, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w rocznych okresach sprawozdawczych od 1 stycznia 2018 roku:

MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

Przeprowadzono analizę wpływu powyższego standardu na sytuację finansową i wyniki działalności Spółki oraz informacje prezentowane w sprawozdaniu finansowych. W ocenie Zarządu zastosowanie standardu nie miało istotnego wpływu.

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” i zmiany do MSSF 15

Przeprowadzono analizę wpływu powyższego standardu na sytuację finansową i wyniki działalności Spółki oraz informacje prezentowane w sprawozdaniu finansowych. Dotychczasowy sposób ujęcia przychodów odpowiadał modelowi zawartemu w MSSF 15, w związku z czym zastosowanie standardu nie miało wpływu.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane, ale jeszcze nie weszły w życie

MSSF 16 „Leasing”

Standard zmienia zasady ujmowania umów, spełniających definicje leasingu. Spółka jest w trakcie analizy wpływu powyższego standardu na sytuację finansową, wynik działalności i zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym. Zmianie ulegnie wycena i prezentacja prawa użytkowania gruntów.

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

10. Istotne zasady rachunkowości

10.1. Wycena do wartości godziwej

Spółka wycenia instrumenty finansowe takie jak instrumenty pochodne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,

- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Spółki.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Spółka stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Spółka ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Zastosowanie MSSF 13 nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności, ani też na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Spółki.

10.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z przeliczenia aktywów i zobowiązań niepieniężnych ujmowanych w wartości godziwej są ujmowane zgodnie z ujęciem zysku lub straty z tytułu zmiany wartości godziwej (czyli odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w zysku lub stracie w zależności od tego gdzie ujmowana jest zmiana wartości godziwej).

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
USD	3,7597	3,4813
EUR	4,3000	4,1709

10.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Cena nabycia rzeczowych aktywów trwałych przekazanych przez klientów jest ustalana w wysokości ich wartości godziwej na dzień objęcia kontroli.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania)	nie amortyzowane
Budynki i budowle	20 – 66 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5 – 22 lat
Urządzenia biurowe	3 – 5 lat
Środki transportu	3 – 14 lat
Komputery	3 lata

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego roku.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

10.4. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Nakłady na prace rozwojowe prezentowane są od momentu rozpoczęcia na wartościach niematerialnych. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Spółka ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości

szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w zysku lub stracie w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Skapitalizowane nakłady są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Spółki przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Koszty prac rozwojowych	Oprogramowanie komputerowe
<i>Okresy użytkowania</i>	5 lat	5 lata	2 lata
<i>Wykorzystana metoda amortyzacji</i>	Metoda liniowa	Metoda liniowa	Metoda liniowa
<i>Wewnętrznie wytworzone lub nabyte</i>	Nabyte	Wewnętrznie wytworzone	Nabyte
<i>Weryfikacja pod kątem utraty wartości / badanie wartości odzyskiwalnej</i>	Nieokreślony okres użytkowania - coroczna oraz w przypadku istnienia przesłanki wskazującej na utratę wartości. Dla pozostałych – coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

10.5. Leasing

Spółka jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie, chyba że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

10.6. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

10.7. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, wartości niematerialnych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstałe w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

10.8. Udziały i akcje w jednostkach zależnych

Udziały i akcje w jednostkach zależnych wykazywane są według kosztu historycznego po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości.

10.9. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) został zgodnie z MSSF 9 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat jako przychody (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej) finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument byłby najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowo); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2018 roku żadne aktywa finansowe nie zostały wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (na dzień 31 grudnia 2017 roku sytuacja przedstawiała się identycznie).

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a

ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczony ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią

10.10. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

10.10.1 Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez zastosowanie rachunku odpisów aktualizujących. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

10.10.2 Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

10.10.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o

wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

10.11. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi 9 warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są ujmowane w zysku lub stracie.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSSF 9 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Spółka dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

10.12. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward oraz opcje. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów *forward* jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (*forward*) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana na podstawie modelu wyceny uwzględniającego obserwowalne dane rynkowe, w tym w szczególności bieżące terminowe stopy procentowe.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są jako:

- zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją lub
- zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Spółka formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych

związanych z zabezpieczaniem ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

10.12.1 Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nie ujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej, wartość bilansowa zabezpieczanej pozycji jest korygowana o zyski i lub straty z tytułu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka, instrument zabezpieczający jest wyceniany do wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej ujmowane są w zysku lub stracie.

Jeśli nieujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie jest wyznaczone jako pozycja zabezpieczana, późniejsze łączne zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się jako składnik aktywów lub zobowiązanie, a powstające zyski lub straty ujmuje się w zysku lub stracie. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego również ujmuje się w zysku lub stracie.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Spółka unieważnia powiązanie zabezpieczające. Każdą korektę wartości bilansowej zabezpieczanego instrumentu finansowego, do którego stosuje się metodę efektywnej stopy procentowej, poddaje się amortyzacji, a dokonane odpisy ujmuje się w zysku lub stracie. Amortyzacja może rozpocząć się od momentu dokonania korekty, jednakże nie później niż w momencie zaprzestania korygowania pozycji zabezpieczanej o zmiany wartości godziwej wynikające z zabezpieczanego ryzyka.

10.12.2 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujmuje się w innych całkowitych dochodach, a nieefektywną część ujmuje się w zysku lub stracie.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym przenosi się do sprawozdania z zysków lub strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, wtedy zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach, przeklasyfikowywane są z kapitału własnego do zysku lub straty w tym samym okresie lub okresach, w których nabyty składnik aktywów niefinansowych lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygasł lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu

wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Spółka przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas zakumulowany w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone do zysku lub straty netto za bieżący okres.

10.13. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia każdego składnika zapasów uwzględnia wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – i są ustalane w następujący sposób:

Materiały	• cena średnioważona;
Produkty gotowe i produkty w toku	• koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego;

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

10.14. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Zaliczki ujmowane są w pozostałych aktywach niefinansowych odpowiednio długo-, krótkoterminowych i prezentowane są zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odrębną pozycję.

10.15. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

10.16. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku z zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

10.17. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2018 roku żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (na dzień 31 grudnia 2017 sytuacja przedstawiała się identycznie).

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie jako koszty lub przychody finansowe.

Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Spółka wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazują się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług, z tytułu ZUS, PFRON, podatku dochodowego od osób fizycznych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty

10.18. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w sprawozdaniu z zysków lub strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

10.19. Świadczenia pracownicze

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Spółki mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych

zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Podstawę wymiaru odpłaty stanowi minimalne wynagrodzenie ustalone przez Ministra Polityki i Gospodarki Społecznej (w 2019 roku obowiązuje kwota 2 250 zł.). Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpłat emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odpłaty emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w innych całkowitych dochodach.

10.20. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT). Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

10.20.1 Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

10.20.2 Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji.

Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek kosztów poniesionych do szacowanych kosztów niezbędnych do zrealizowania zlecenia.

Jeżeli wyniku kontraktu nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Spółka spodziewa się odzyskać.

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty wykonania umowy przekroczą łączne przychody z tytułu umowy, przewidywana strata jest ujmowana jako koszt okresu, w którym została ujawniona.

Koszty wytworzenia niezakończonych usług obejmują koszty poniesione od dnia zawarcia odpowiedniej umowy do dnia bilansowego. Koszty wytworzenia poniesione przed zawarciem umowy związane z realizacją jej przedmiotu, zaliczane są do aktywów, jeżeli pokrycie tych kosztów w przyszłości przychodami uzyskanymi od zamawiającego jest prawdopodobne.

Jeżeli poniesione koszty przekraczają swoim zaawansowaniem procentowym zaawansowanie procentowe zafakturowanej sprzedaży, wynikające z powyższej różnicy naliczone przychody ze sprzedaży prezentowane są w aktywach sprawozdania z sytuacji finansowej w należnościach z tytułu dostaw i usług. Jeżeli przychód wynikający z zaawansowania kosztów w stosunku do zafakturowanej sprzedaży jest niższy to różnica ta prezentowana jest w zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług.

10.20.3 Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

10.20.4 Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

10.20.5 Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika

aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów

10.21. Podatki

10.21.1 Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

10.21.2 Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych

- z wyjątkiem sytuacji, gdy zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy. Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach

dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ze zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

10.21.3 Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

10.22. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

11. Przychody i koszty

11.1. Pozostałe przychody operacyjne

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>
Odpisy na należności	499	–
Odpisy na zapasy (saldo)	–	107
Zwrot części zapłaconej kary	514	–
Odszkodowania odzyskane	27	239
Dotacje	767	437
Inne	33	28
	<u>1 840</u>	<u>811</u>

11.2. Pozostałe koszty operacyjne

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>
Rezerwa na kary umowne i roszczenia	- 68	2 624
Strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	15	106
Odpisy na należności	2 502	256
Odpisy na zapasy (saldo)	108	–
Odszkodowania i kary wypłacone	274	–
Opłaty z tytułu przynależności do SSE	68	68
Darowizny	66	64
Prowizja od otrzymanych poręczeń	–	72
Zaniechane inwestycje	–	115
Składki członkowskie	13	8
Odpis z tytułu wyceny aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	–	45
Koszty z tytułu likwidacji materiałów	90	41
Koszty realizacji projektów dotowanych	436	–
Inne	28	63
	<u>3 532</u>	<u>3 462</u>

11.3. Przychody finansowe

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2017</i>
Przychody z tytułu odsetek bankowych i pożyczek	–	2
Przychody z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie należności	1	–
Przychody z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	287	347
Przychody z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	–	82
Dodatnie różnice kursowe	147	–
Przychody finansowe ogółem	435	431

11.4. Koszty finansowe

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2017</i>
Odsetki i prowizje od kredytów bankowych	1 454	1 478
Odsetki od innych zobowiązań	1	1
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego	61	19
Koszty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	20	–
Ujemne różnice kursowe	–	801
Koszty finansowe ogółem	1 536	2 299

11.5. Koszty według rodzajów

	<i>Nota</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2017</i>
Amortyzacja	11.6	5 640	7 356
Zużycie materiałów i energii		49 219	29 375
Usługi obce, w tym		63 940	25 016
<i>podwykonawcy</i>		46 137	14 454
<i>obróbka obca</i>		891	619
Podatki i opłaty		3 145	2 834
Koszty świadczeń pracowniczych	11.7	73 544	62 328
Pozostałe koszty rodzajowe		2 266	3 337
Koszty według rodzajów ogółem, w tym:		197 754	130 246
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży		181 086	115 872
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu		11 727	10 812
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży		5 230	4 282
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		- 736	- 887
Zmiana stanu produktów		84	- 116
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki		363	283

11.6. Koszty amortyzacji ujęte w zysku lub stracie

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2017</i>
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	4 641	6 402
Amortyzacja środków trwałych	3 858	5 630
Amortyzacja wartości niematerialnych	783	772
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:	37	28
Amortyzacja środków trwałych	36	27
Amortyzacja wartości niematerialnych	1	1
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	962	926
Amortyzacja środków trwałych	534	501
Amortyzacja wartości niematerialnych	428	425

11.7. Koszty świadczeń pracowniczych

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>
Wynagrodzenia	59 322	50 095
Koszty ubezpieczeń społecznych	11 380	9 621
Odpisy na ZFŚS	1 148	1 122
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	1 694	1 490
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem, w tym:	<u>73 544</u>	<u>62 328</u>
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	58 640	49 306
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	4 029	3 109
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	<u>10 875</u>	<u>9 913</u>

12. Składniki innych całkowitych dochodów

Składniki innych całkowitych dochodów przedstawiają się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych:		
Zyski (straty) za okres wynikające z kontraktów nie rozliczonych na dzień sprawozdawczy	- 493	549
Zysk (strata) z tytułu wyceny aktuarialnej	- 569	- 321
Podatek odroczoney	202	43
	<u>- 860</u>	<u>185</u>

13. Podatek dochodowy

13.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku przedstawiają się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>
Ujęte w zysku lub stracie		
<i>Bieżący podatek dochodowy</i>	495	1 235
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	495	1 235
<i>Odroczoney podatek dochodowy</i>	695	223
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	695	223
Obciążenie podatkowe wykazane w zysku lub stracie	<u>1 190</u>	<u>1 458</u>
Sprawozdanie z całkowitych dochodów		
<i>Odroczoney podatek dochodowy</i>		
Podatek od zysku/(straty) netto z tytułu aktualizacji wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	94	104
Podatek odroczoney od zysków (strat) aktuarialnych	108	(61)
Korzyść podatkowa/(obciążenie podatkowe) ujęta/e w innych całkowitych dochodach	<u>(202)</u>	<u>43</u>

13.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od zysku(straty) brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku przedstawia się następująco:

Fabryka Kotłów SEFAKO S.A.
 Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>
Zysk/(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	4 566	2 674
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	868	508
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	1 155	1 280
Koszty stanowiące koszty uzyskani przychodów a nie ujęte w wyniku	- 10	- 65
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania	- 823	- 388
Pozostałe	-	123
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 26% (2017: 54,5%)	1 190	1 458
Podatek dochodowy (obciążenie) ujęty w zysku lub stracie	1 190	1 458
	1 190	1 458

13.3. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	<i>Sprawozdanie z sytuacji finansowej</i>		<i>Sprawozdanie z zysków lub strat, sprawozdanie z całkowitych dochodów rok zakończony</i>	
	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
<i>Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego</i>				
Wycena kontraktów długoterminowych	1 215	555	660	555
Wycena instrumentów zabezpieczających	17	115	- 98	115
Niezrealizowane różnice kursowe	-	-	-	- 35
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	1 232	670	562	635
<i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych	512	409	103	34
Rezerwy na gwarancje itp.	463	146	317	- 70
Wynagrodzenia i świadczenia pracownicze	711	813	- 102	153
Koszty z tytułu niezafakturowanej sprzedaży kontraktów długoterminowych	-	-	-	- 3
Rezerwa na straty od kontraktów długoterminowych	24	114	- 90	73
Koszty do poniesienia	21	155	- 134	155
Wycena instrumentów zabezpieczających	-	-	-	- 5
Niezrealizowane różnice kursowe	1	48	- 47	48
Podatek odroczonego z tytułu dochodu osiągniętego w Czechach	19	-	19	-
Vat do odzyskania z krajów UE	16	13	3	- 16
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	1 767	1 698	69	369
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego			493	266
w tym wykazane w:				
<i>sprawozdanie z zysków lub strat</i>			695	(223)
<i>sprawozdaniu z całkowitych dochodów</i>			(202)	(43)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	1 767	1 698		
Zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego	1 232	670		

Pozycje dla których nie ujęto podatku odroczonego (różnice przejściowe): odpis aktualizacyjny na należności i zapasy oraz inne (m. in. ekwiwalent za pranie, umowa o dzieło, podróże służbowe). W dotychczasowej prezentacji dotyczącej aktywa/zobowiązań z tytułu odroczonego podatku odroczonego nie uwzględniano przejściowych skutków tworzenia wyżej wymienionych tytułów.

* Spółka SEFAKO na mocy zezwolenia nr 118/2008 z dnia 16 września 2008 roku otrzymała zgodę na prowadzenie działalności gospodarczej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej „Starachowice”. Dnia 18 sierpnia

2010 roku decyzją nr 151/IW/10 zostało zmienione w/w zezwolenie w zakresie terminów realizacji warunków zatrudnienia. Zgodnie z tą decyzją utrzymanie średniorocznego zatrudnienia na poziomie 1 350 osób obowiązuje Spółkę od 31 grudnia 2011 roku do 31 grudnia 2017 roku. Spółka na dzień 31 grudnia 2011 roku spełniła wszystkie warunki uzyskania zwolnienia podatkowego z działalności w SSE tj. zatrudniła 150 osób (osiągnęła poziom zatrudnienia 1 350 osób) oraz zrealizowała inwestycję o wartości minimum 75 mln. zł., co potwierdzono kontrolą ze strefy (poniesione wydatki w strefie na 31 grudnia 2009 roku wyniosły 76 837 tysięcy zł., zdyskontowana wartość tych wydatków to 74 636 tysięcy zł.). W maju 2013 roku zapadła decyzja w/s zmiany Zezwolenia w zakresie wymaganego zatrudnienia – z 1350 do 1 340 średniorocznie zatrudnionych pracowników. Decyzją nr 403/IW/14 Ministra Gospodarki z dnia 10 grudnia 2015 roku, Spółka uzyskała zgodę na przesunięcie terminu spełnienia warunku zatrudnienia 1 340 osób do 31 grudnia 2018 roku i utrzymania zatrudnienia co najmniej na tym poziomie do 31 grudnia 2022 roku. Przedłużenie terminu obowiązywania zezwolenia na działalność w SSE zostało spowodowane Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2013 roku (Dz. U. poz. 977) w sprawie funkcjonowania Starachowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, które wydłuża okres funkcjonowania strefy do 31 grudnia 2026 roku oraz otrzymaną przez Spółkę Decyzją Ministra Gospodarki nr 372/IW/14 z dnia 27 listopada 2015 roku. Maksymalna wartość ulgi możliwa do wykorzystania do 2022 roku to ok. 38 mln i dotyczy dochodu objętego zezwoleniem i wypracowanego w SSE. Do dnia 31 grudnia 2015 roku Spółka nie skorzystała z ulgi strefowej. W 2012 roku odnotowała stratę na działalności w strefie, natomiast w latach 2013 - 2015 w związku z niespełnieniem przez Spółkę warunku zatrudnienia, również nie skorzystała ze zwolnienia podatkowego. Na dzień 31 grudnia 2015 aktywa w całej wysokości 14 384 tys. PLN zostały odpisane w ciężar wyniku roku 2015 (uchwała Zarządu nr 157/IX/05/2015 z 16 marca 2016 roku, protokół nr 69/IX/08/2016 z posiedzenia Zarządu z 16 marca 2016 roku). Spółka w 2018 roku wystąpiła z wnioskiem o wygaszenie zezwolenia. Po dniu bilansowym dnia 29 stycznia 2019 została wydana decyzja nr 33/DR/19 w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia zezwolenia nr 11/2008 z dnia 16 września 2008 r. na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice”.

14. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Spółka tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego/ kwot uzgodnionych ze związkami zawodowymi. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Spółka skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu ponieważ aktywa te nie spełniają definicji aktywów Spółki. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 41 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2017 roku 36 tysięcy PLN).

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Środki pieniężne	69	31
Zobowiązania z tytułu Funduszu	28	–
Należność z tytułu Funduszu	–	5
Saldo po skompensowaniu	41	36
	<i>Rok zakończony</i>	<i>Rok zakończony</i>
	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	1 148	1 122

15. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

Fabryka Kotłów SEFAKO S.A.
 Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	3 376	1 216
Zysk/(strata) netto	3 376	1 216
Zysk/(strata) netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	3 376	1 216
	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	1 225 118	1 225 118
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	1 225 118	1 225 118

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

16. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W roku 2018 oraz 2017 Spółka nie wypłaciła dywidendy. Ostatni raz, w roku 2015, Spółka na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 10.06.2015 wypłaciła dywidendę. Wartość ustanowionej dywidendy – 3 137 tysięcy PLN, z czego dla akcjonariusza większościowego Zamkniętego Funduszu Inwestycyjnego MARS – 3 011 tysięcy PLN, dla akcjonariuszy mniejszościowych 126 tysięcy PLN.

17. Rzeczowe aktywa trwałe

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018	<i>Grunty, budynki i budowle</i>	<i>Maszyny i urządzenia, środki transportu i inne</i>	<i>Środki trwale w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku,	59 511	9 064	214	68 789
Zwiększenia stanu	77	2 360	321	2 758
Zmniejszenia stanu	–	- 564	–	- 564
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	–	–	–	–
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	- 2 433	- 1 995	–	- 4 428
Wyksięgowanie amortyzacji od zlikwidowanych aktywów trwałych	–	525	–	525
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018 roku	57 155	9 390	535	67 080
Na dzień 1 stycznia 2018 roku				
Wartość brutto	93 556	73 450	214	167 220
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	- 34 045	- 64 386	–	- 98 431
Wartość netto	59 511	9 064	214	68 789
Na dzień 31 grudnia 2018 roku				
Wartość brutto	93 633	75 246	535	169 414
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	- 36 478	- 65 856	–	- 102 334
Wartość netto	57 155	9 390	535	67 080

Fabryka Kotłów SEFAKO S.A.
 Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017	<i>Grunty, budynki i budowle</i>	<i>Maszyny i urządzenia, środki transportu i inne</i>	<i>Środki trwale w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017 roku,	63 045	9 773	98	72 916
Zwiększenia stanu	211	2 377	116	2 704
Zmniejszenia stanu	- 645	- 63	-	- 708
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	- 87	-	-	- 87
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	- 3 072	- 3 086	-	- 6 158
Wyksięgowanie amortyzacji od zlikwidowanych aktywów trwałych	59	63	-	122
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017 roku	<u>59 511</u>	<u>9 064</u>	<u>214</u>	<u>68 789</u>
Na dzień 1 stycznia 2017 roku				
Wartość brutto	94 077	71 136	98	165 311
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	- 31 032	- 61 363	-	- 92 395
Wartość netto	<u>63 045</u>	<u>9 773</u>	<u>98</u>	<u>72 916</u>
Na dzień 31 grudnia 2017 roku				
Wartość brutto	93 556	73 450	214	167 220
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	- 34 045	- 64 386	-	- 98 431
Wartość netto	<u>59 511</u>	<u>9 064</u>	<u>214</u>	<u>68 789</u>

Wartość bilansowa maszyn, urządzeń oraz środków transportu użytkowanych na dzień 31 grudnia 2018 roku na mocy umów leasingu finansowego wynosi 876 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2017 roku: 839 tysięcy PLN). Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego.

Grunty i budynki o wartości bilansowej 57 155 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2017 roku: 59 511 tysięcy PLN) objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki. Maszyny i urządzenia również stanowią zabezpieczenia kredytów bankowych spółki (nota 0).

Wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego w roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku wyniosła 0 tysięcy PLN (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku: 0).

18. Leasing

18.1. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	<i>31 grudnia 2018</i>		<i>31 grudnia 2017</i>	
	<i>Oplaty minimalne</i>	<i>Wartość bieżąca opłat</i>	<i>Oplaty minimalne</i>	<i>Wartość bieżąca opłat</i>
W okresie 1 roku	274	259	255	238
W okresie od 1 do 5 lat	818	780	592	544
Powyżej 5 lat	-	-	-	-
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	<u>1 092</u>	<u>1 039</u>	<u>847</u>	<u>782</u>
Minus koszty finansowe	- 53	-	- 65	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	<u>1 039</u>		<u>782</u>	<u>782</u>
Krótkoterminowe	259	-	238	-
Długoterminowe	<u>780</u>	<u>-</u>	<u>544</u>	<u>-</u>

W roku zakończonym 31 grudnia 2018 roku warunkowe opłaty leasingowe ujęte jako koszt danego okresu obrotowego wyniosły 27 tysięcy PLN (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku: 19 tysięcy PLN).

Fabryka Kotłów SEFAKO S.A.
 Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

19. Wartości niematerialne

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku	<i>Koszty prac rozwojowych*</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Inne (oprogramowanie)</i>	<i>WNIp w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość netto na 1 stycznia 2018 roku	2 412	792	54	30	3 288
Zwiększenia stanu	–	325	–	12	337
Zmniejszenia stanu	–	–	–	–	–
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	- 745	- 418	- 49	–	- 1 212
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	1 667	699	5	42	2 413
Na dzień 1 stycznia 2018 roku					
Wartość brutto	4 474	3 630	474	30	8 608
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	- 2 062	- 2 838	- 420	–	- 5 320
Wartość netto	2 412	792	54	30	3 288
Na dzień 31 grudnia 2018 roku					
Wartość brutto	4 474	3 955	474	42	8 945
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	- 2 807	- 3 256	- 469	–	- 6 532
Wartość netto	1 667	699	5	42	2 413
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku	<i>Koszty prac rozwojowych*</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Inne (oprogramowanie)</i>	<i>WNIp w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość netto na 1 stycznia 2017 roku	3 156	676	117	277	4 226
Zwiększenia stanu	–	507	–	- 247	260
Zmniejszenia stanu	–	- 214	- 249	–	- 463
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	- 744	- 391	- 63	–	- 1 198
Wyksięgowanie amortyzacji od zlikwidowanych wartości niematerialnych i prawnych	–	214	249	–	463
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	2 412	792	54	30	3 288
Na dzień 1 stycznia 2017 roku					
Wartość brutto	4 474	3 337	723	277	8 811
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	- 1 318	- 2 661	- 606	–	- 4 585
Wartość netto	3 156	676	117	277	4 226
Na dzień 31 grudnia 2017 roku					
Wartość brutto	4 474	3 630	474	30	8 608
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	- 2 062	- 2 838	- 420	–	- 5 320
Wartość netto	2 412	792	54	30	3 288

*Wytworzone we własnym zakresie

20. Aktywa trwale zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Spółka na dzień 31 grudnia 2014 roku, w związku z zaniechaniem realizacji trzech inwestycji, zaklasyfikowała niezakończone inwestycje w wartości 257 tysięcy PLN jako aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży. Nakłady te zostały poniesione przez Spółkę w latach 2009 – 2012. Dotyczyły następujących inwestycji: budowy bloku mieszkalnego (142 tysięcy PLN), budowy centrum spawalniczego (45 tysięcy PLN) oraz modernizacji klubu

przykładowego (70 tysięcy PLN). Spółka począwszy od 2015 roku poszukuje możliwości upłynnienia ww. aktywów. Na dzień 31.12.2017 – biorąc pod uwagę wydłużający się proces znalezienia nabywcy na ww. aktywa – spółka dokonała poprawności weryfikacji ujęcia tych nakładów „jako dostępnych do sprzedaży” oraz aktualizacji wyceny środków trwałych przeznaczonych do sprzedaży do wartości godziwej.

1. Inwestycja „budowa bloku wielomieszkaniowego” (wartość księgowa 142 tysiące PLN). Proces sprzedaży projektu (wraz z gruntem o wartości 87 tysięcy PLN) został sfinalizowany w 2018 roku. W świetle tych okoliczności uzasadnione jest utrzymanie tejże inwestycji na pozycji „aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży”. Dodatkowo ww. grunt na dzień 31 grudnia 2017 został ujęty jako przeznaczony do sprzedaży. Całe aktywo (grunt z projektem) zostało wycenione do wartości godziwej. Co w konsekwencji spowodowało utworzenie odpisu w wysokości ok. 45 tysięcy PLN w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych.
2. Pozostałe aktywa na łączną kwotę 115 tysięcy PLN, w związku z brakiem powodzenia podejmowanych przez ostatnie 3 lata czynności zmierzających do upłynnienia, Spółka podjęła decyzję o odwrócenie klasyfikacji tych aktywów jako przeznaczonych do sprzedaży i w konsekwencji spisanie tychże inwestycji w pozostałe koszty operacyjne.

21. Pozostałe aktywa

21.1. Udziały i akcje

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Udział i akcje w spółkach zależnych, w tym	9 757	9 757
Akcje CBKK	8 751	8 751
Udziały SPEC	1 006	1 006
Razem	<u>9 757</u>	<u>9 757</u>
- długoterminowe	<u>9 757</u>	<u>9 757</u>

21.2. Pozostałe aktywa niefinansowe

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Należności budżetowe	2 844	957
Zaliczki na zapasy	2 359	146
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS	41	36
Ubezpieczenia	49	114
Inne aktywa niefinansowe	33	51
Razem	<u>5 326</u>	<u>1 304</u>
- krótkoterminowe	5 326	1 304
- długoterminowe	<u>-</u>	<u>-</u>

22. Świadczenia pracownicze

22.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Jednostka wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez zakładowy system wynagradzania. W związku z tym Spółka na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych (nota 10.19). Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Na dzień 1 stycznia	2 153	1 976
Utworzenie rezerwy	782	495
Koszty wypłaconych świadczeń	- 241	- 318
Na dzień 31 grudnia	<u>2 694</u>	<u>2 153</u>

Fabryka Kotłów SEFAKO S.A.
 Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

Główne założenia przyjęte przez aktuarusza na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Stopa dyskontowa (%)	3,0	3,5
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	5,5	6,0
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	3,5	3,0

23. Zapasy

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Materiały (według ceny nabycia pomniejszone o odpis)	4 278	3 039
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	232	263
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	<u>4 510</u>	<u>3 302</u>

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku Spółka dokonała aktualizacji odpisu aktualizującego wartość zapasów w wyniku czego wartość jego wzrosła do kwoty 911 tysięcy PLN (w 2017 roku było to 804 tysięcy PLN). Utworzenie odpisu dotyczyło zapasów nie wykazujących ruchu przez okres powyżej 12 miesięcy.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku zostały ustanowione zabezpieczenia na zapasach do wysokości 2 000 tysięcy PLN z tytułu linii gwarancyjnej (PKO BP S.A.). Sytuacja na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiała się identycznie.

24. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Należności z tytułu dostaw i usług, w tym	96 979	55 458
<i>w tym należności z tytułu wyceny zaawansowania</i>	69 252	19 886
Pozostałe należności od osób trzecich	270	380
Należności ogółem (netto)	<u>97 249</u>	<u>55 838</u>
Odpis aktualizujący należności	5 193	3 096
Należności brutto	<u>102 442</u>	<u>58 934</u>

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie 34.2.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-60-dniowy termin płatności.

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Spółki.

Na 31 grudnia 2018 roku Spółka posiadała należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w kwocie 5 193 tysięcy PLN (z czego kwota 5 186 tysięcy PLN dotyczy należności z tytułu dostaw i usług), które zostały uznane za nieściągalne i w związku z tym objęte odpisem. Na 31 grudnia 2017 roku spółka posiadała należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w kwocie 3 096 tysięcy PLN (z czego kwota 3 089 tysięcy PLN dotyczyło należności z tytułu dostaw i usług) które zostały uznane za nieściągalne i w związku z tym objęte odpisem.

Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2017</i>
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	3 096	3 017
Zwiększenie	2 502	365
Wykorzystane		-
Rozwiązanie	- 499	- 108
Wycena	94	- 178
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	<u>5 193</u>	<u>3 096</u>

Fabryka Kotłów SEFAKO S.A.
 Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne i nie objęto odpisem.

	Razem	Nie- przetermi- nowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 30 dni	30–90 dni	90–180 dni	180–360 dni	>360 dni
31 grudnia 2018	96 979	95 588	187	778	426	–	–
31 grudnia 2017	55 438	45 492	5 026	4 836	84	–	–

24.1. Należności z tytułu dostaw i usług (brutto) o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Należności z tytułu wyceny	69 252	19 866
Do jednego miesiąca	13 540	19 642
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	5 787	5 723
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	5 771	199
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1 238	62
Należności przeterminowane	6 577	13 035
<i>Odpis aktualizujący należności z tytułu dostaw i usług</i>	- 5 186	- 3 089
Należności z tytułu dostaw i usług netto	96 979	55 438

24.2. Należności z tytułu dostaw i usług wg długości okresu przeterminowania

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Bez przeterminowania	95 588	45 492
Przeterminowane do jednego miesiąca	187	5 026
Przeterminowane powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	2 183	4 836
Przeterminowane powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 073	278
Przeterminowane powyżej 6 miesięcy do 1 roku	43	9
Przeterminowane powyżej 1 roku	3 091	2 886
<i>Odpis aktualizujący należności z tytułu dostaw i usług</i>	- 5 186	- 3 089
Razem	96 979	55 438

25. Długoterminowe kontrakty budowlane

Wartość rozpoznanych należności i zobowiązań z tytułu wyceny długoterminowych kontraktów o świadczenie usług budowlanych w spółce przedstawiała się:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Przychody ze sprzedaży usług:		
- przychody ze sprzedaży usług doszacowane	47 229	7 189
- przychody ze sprzedaży usług zafakturowane	156 417	129 183
Ogółem	203 646	136 372
Łączna kwota poniesionych kosztów i ujętych zysków (pomniejszonych o ujęte straty)	180 351	114 985
Otrzymane zaliczki	33 736	5 008
Kwoty zatrzymane	–	–
Kwota brutto należna od zamawiających z tytułu prac wynikających z umowy (aktywo)	69 252	19 886
Kwota brutto należna zamawiającym z tytułu prac wynikających z umowy (zobowiązanie)	2 308	172
Rezerwa na straty	129	602

Kwoty zatrzymane zaprezentowane dotyczą kontraktów remontowych i budowlano-montażowych i stanowią część ogólnego salda rozrachunków wykazanego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

26. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 1 718 tysięcy PLN (31 grudnia 2017 roku: 3 923 tysięcy PLN)

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka dysponowała niewykorzystanymi przyznanymi środkami kredytowymi w wysokości 4 711 tysięcy PLN (31 grudnia 2017 roku: 13 988 tysięcy PLN) w odniesieniu, do których wszystkie warunki zawieszające zostały spełnione.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Środki pieniężne w banku i w kasie	1 718	3 923
Lokaty krótkoterminowe	–	–
	1 718	3 923
	1 718	3 923

27. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe

27.1. Kapitał podstawowy

<i>Kapitał akcyjny</i>	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 10 PLN każda	2 450	2 450
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 10 PLN każda	175	175
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 10 PLN każda	875	875
Akcje zwykłe serii D o wartości nominalnej 10 PLN każda	8 751	8 751
	12 251	12 251
	12 251	12 251

27.1.1 Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 10 PLN i zostały w pełni opłacone.

27.1.2 Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

27.1.3 Akcjonariusze o znaczącym udziale

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
TF Silesia sp. z o. o.		
udział w kapitale	95,97%	–
udział w głosach	95,97%	–
MARS Fundusz Inwestycyjny Zamknięty		
udział w kapitale	–	95,97%
udział w głosach	–	95,97%
Pracownicy		
udział w kapitale	4,03%	4,03%
udział w głosach	4,03%	4,03%

27.2. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy powstał z ustawowych odpisów z zysków generowanych w poprzednich latach obrotowych w kwocie 4 674 tysięcy PLN (stan kapitału zapasowego na dzień 31 grudnia 2006 roku). Zgodnie z Art. 396. § 1. Kodeksu Spółek Handlowych na pokrycie ewentualnych strat należy utworzyć kapitał zapasowy, w kwocie odpowiadającej, co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie, co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na kwotę 16 280 tysięcy PLN składa się: 14 797 tysięcy PLN – kapitał rezerwy z aktualizacji wyceny wynikający z ustawowego przeszacowania (styczeń 1995 r.), 1 483 tysięcy PLN pochodzi z wyceny środków trwałych do wartości godziwej, która to wycena została przeprowadzona w momencie przejścia na MSSF. Pozostała kwota 65 486 tysięcy PLN pochodzi z wyników osiągniętych w latach ubiegłych.

	2018	2017
<i>Na dzień 1 stycznia</i>	75 388	81 766
Przeniesienie niepodzielonego wyniku z lat ubiegłych na kapitał zapasowy	1 216	(6 378)
<i>Na dzień 31 grudnia</i>	76 604	75 388

27.3. Kapitał z aktualizacji wyceny

Na dzień 1 stycznia 2018 roku	(260)
<i>Zysk/(strata) z tytułu wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych</i>	(399)
<i>Zysk/(strata) z tytułu wyceny aktuarialnej</i>	(461)
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	(1 120)
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	(445)
<i>Zysk/(strata) z tytułu wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych</i>	445
<i>Zysk/(strata) z tytułu wyceny aktuarialnej</i>	(260)
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	(260)

27.4. Niepodzielony zysk(strata) i ograniczenia w wypłacie dywidendy

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Zyski zatrzymane (niepokryte straty)	3 376	1 216
Łącznie	3 376	1 216

W roku 2018 Uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy niepodzielony wynik finansowy z 2017 roku w kwocie 1 216 tysięcy PLN przeznaczony został w całości na kapitał zapasowy. W roku 2017 Uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy strata finansowa za rok 2016 w wysokości 6 378 tysięcy PLN pokryta została kapitałem zapasowym.

28. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

	<i>Efektywna stopa %</i>	<i>Termin spłaty</i>	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Krótkoterminowe				
Kredyty w rachunku bieżącym i obrotowe			25 289	24 912
PEKAO S.A., do wys. 5 mln PLN (kredyt w rachunku bieżącym)	3,2%	31.10.2019	4 859	4 650
PKO BP S.A. do wys. 14 mln PLN (kredyt w rachunku bieżącym)	3,2%	28.06.2019	10 732	12 560
PKO BP S.A. 6 mln PLN (kredyt obrotowy)	3,2%	<i>kredyt spłacony</i>	–	3 900
ING Bank Śląski S.A. do wys. 8 mln PLN (kredyt obrotowy w formie linii odnawialnej)	3,5%	05.10.2019	7 315	3 523
BZ WBK S.A. do wys. 3 mln PLN (kredyt w rachunku bieżącym)	3,2%	30.09.2019	2 383	279
Łącznie kredyty			<u>25 289</u>	<u>24 912</u>

Spółka na dzień bilansowy nie spełniała kowenantu klauzuli obrotów w przypadku dwóch umów kredytowych (ING Bank Śląski S.A., PKO BP S.A.). PKO BP S.A. nie zastosował w stosunku do spółki żadnych sankcji. Jeśli chodzi o ING S.A., zastosował on sankcję w postaci podwyższenia oprocentowania kredytu o 0,5 p.p.

Zabezpieczenia kredytów i linii gwarancyjnych na majątku trwałym i obrotowym Spółki:

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Hipoteka kaucyjna	138 300	136 234
Przewłaszczenie maszyn i urządzeń*	–	478
Zastaw rejestrowy na maszynach	16 484	11 835
Zastaw rejestrowy na zapasach	2 000	2 000
Ogółem zabezpieczenia na majątku	<u>156 784</u>	<u>150 547</u>

*wartość bilansowa netto przewłaszczonego środków trwałych

Na dzień 31 grudnia 2018 roku spółka posiada zabezpieczony kredyt oraz linie gwarancyjne poprzez hipotekę na nieruchomości należącej do CBKK S.A. do kwoty 12 600 tysięcy PLN. Dodatkowo na dzień 31 grudnia 2017 spółka posiadała zabezpieczoną, udzieloną przez MARS FIZ na rzecz Sefako gwarancję korporacyjną poprzez zastaw na akcjach spółki zależnej CBKK S.A. (3 405 akcji, wartość nominalna akcji 145,00 zł). W dniu 2 marca 2018 roku zastaw ten został wykreślony.

29. Rezerwy

29.1. Zmiany stanu rezerw

	<i>Rezerwa na straty (wycena kontr. dług.)</i>	<i>Rezerwa na kary umowne i przyszłe roszczenia</i>	<i>Świadczenia po okresie zatrudnienia</i>	<i>Ogółem</i>
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	602	2 624	2 153	5 379
Utworzone w ciągu roku obrotowego	129	–	782	911
Rozwiązane i wykorzystane	- 602	- 2 624	- 241	- 3 467
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	<u>129</u>	<u>–</u>	<u>2 694</u>	<u>2 823</u>
Krótkoterminowe	129	–	–	129
Długoterminowe	–	–	2 694	2 694
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	217	–	1 976	2 193
Utworzone w ciągu roku obrotowego	602	2 624	495	3 721
Rozwiązane i wykorzystane	- 217	–	- 318	- 535
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	<u>602</u>	<u>2 624</u>	<u>2 153</u>	<u>5 379</u>
Krótkoterminowe	602	2 624	–	3 226
Długoterminowe	–	–	2 153	2 153

30. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

30.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (krótkoterminowe)

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		
Z przeszacowania kontraktów długoterminowych	2 308	172
Wobec jednostek powiązanych	2 333	612
Wobec jednostek pozostałych	16 356	9 396
	<u>20 997</u>	<u>10 180</u>
Pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	3 103	2 879
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	627	476
Zaliczki otrzymane na poczet dostaw	33 736	5 008
Inne zobowiązania	10	463
	<u>37 476</u>	<u>8 826</u>
Razem	<u><u>58 473</u></u>	<u><u>19 006</u></u>
Zobowiązania finansowe		
Zobowiązania z tytułu leasingu	259	782
Rata kredytu przypadająca do zapłaty	780	500
	<u>1 039</u>	<u>1 282</u>
Krótkoterminowe	259	738
Długoterminowe	780	544

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie 34.2.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 30-dniowych.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 2-miesięcznym terminem płatności.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach miesięcznych w ciągu całego roku obrotowego.

30.2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Zobowiązania z przeszacowania kontraktów długoterminowych	2 308	172
Do jednego miesiąca	10 709	7 042
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	6 935	2 950
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	–	16
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	90	–
Zobowiązania przeterminowane	955	–
	<u>20 997</u>	<u>10 180</u>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług razem		

30.3. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych		
Podatek dochodowy od osób fizycznych	762	753
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	3 260	2 623
PFRON	96	88
Podatek Vat (Wielka Brytania)	66	–
Nadwyżka zobowiązań nad aktywami ZFŚS	–	–
Inne zobowiązania niefinansowe	–	–
Razem	4 184	3 464
- krótkoterminowe	4 184	3 464
- długoterminowe	–	–

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach 30 dniowych.

30.4. Rozliczenia międzyokresowe

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu:	4 596	3 769
Niewykorzystanych urlopów	2 056	1 625
Premii i nagród uznaniowych	1 000	1 000
Rezerwa na niezafakturowane koszty	104	375
Rezerwa na koszty prowizji gwarancji bankowych	1 436	769
Inne	–	–
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu:	1 456	1 476
Dotacji NCBiR	1 272	1 200
Razem	6 052	5 245
- krótkoterminowe	4 353	3 772
- długoterminowe	1 699	1 473

31. Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami bilansowymi niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych

<i>Zwiększenie/zmniejszenie stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek w 2018 roku</i>	31.12.2018	01.01.2018	Wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	58 473	- 19 006	39 467
Pozostałe zobowiązania finansowe (krótko- i długoterminowe) bez wyceny instrumentów	1 039	- 1 282	- 243
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	4 184	- 3 464	720
Zobowiązania inwestycyjne (wykazywane jako nabycie środków trwałych)	- 627	476	- 151
Wartość nakładów finansowana leasingiem	- 553	–	- 553
Splata leasingu	310	–	310
Zobowiązania z tytułu dywidendy	–	–	–
Łącznie	62 826	- 23 276	39 550

Fabryka Kotłów SEFAKO S.A.
 Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

<i>Zwiększenie/zmniejszenie stanu należności w 2018 roku</i>	31.12.2018	01.01.2018	Wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych
Należności z tytułu dostaw i usług	- 97 249	55 838	- 41 411
Zaliczki na środki trwałe (aktywa niefinansowe)	-	-	-
Pozostałe aktywa niefinansowe	- 5 326	1 304	- 4 022
Łącznie	- 102 575	57 142	- 45 433
<i>Podatek dochodowy zapłacony w 2018 roku</i>	31.12.2018	01.01.2018	Wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-	- 133	- 133
Należności z tytułu podatku dochodowego	- 293	-	- 293
Podatek dochodowy bieżący	- 495	-	- 495
Łącznie	- 788	- 133	- 921
<i>Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w 2018 roku</i>	31.12.2018	01.01.2018	Wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych
Nakłady inwestycyjne poniesione w 2018 roku	- 3 095	-	- 3 095
Koszty prac rozwojowych	-	-	-
Zobowiązania inwestycyjne	627	- 476	151
Zaliczki z tytułu inwestycji	-	-	-
Wartość nakładów finansowanych leasingiem	553	-	553
Łącznie	- 1 915	- 476	- 2 391
<i>Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w 2018 roku</i>	31.12.2018	01.01.2018	Wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych
Zmniejszenia środków trwałych/ wartości niematerialnych i prawnych	564	-	564
Wyksięgowanie nieumorzonych wartości zlikwidowanych aktywów	229	-	229
Wyksięgowanie odpisu aktualizującego aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	- 45	-	- 45
Wyksięgowanie amortyzacji od sprzedanych aktywów	- 525	-	- 525
Wynik na sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	- 15	-	- 15
Łącznie	208	-	208
<i>Pozostałe korekty</i>	31.12.2018	01.01.2018	Wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych
Wycena efektywna instrumentów pochodnych	- 493	-	- 493
Wycena aktuarialna	- 569	-	- 569
Łącznie	- 1 062	-	- 1 062

32. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka posiadała zobowiązania z tytułu inwestycji w kwocie 627 tysięcy PLN. Zobowiązania dotyczyły: modernizacji suwnicy (298 tysięcy PLN), oświetlenia parkingu (66 tysięcy PLN) oraz doposażenia Spółki w maszyny i oprogramowanie (m.in. licencje 37 tysięcy PLN, ukosowarka 52 tysięcy PLN, aktualizacja oprogramowania ANSYS 74 tysiące PLN).

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka posiadała zobowiązania z tytułu inwestycji w kwocie 476 tysięcy PLN. Zobowiązania dotyczyły doposażenia Spółki w maszyny i oprogramowanie: urządzenie spawalnicze (263 tysięcy PLN), defektoskop (110 tysięcy PLN), licencja programu do elektronicznej akceptacji delegacji (37 tysięcy PLN), grubościomierz (21 tysięcy PLN).

33. Zobowiązania warunkowe

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2017</i>
Poręczenie spłaty kredytu	2 500	3 500
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych	82 576	42 221
Gwarancja korporacyjna jako zabezpieczenie wykonania umowy	48 254	18 993
Razem zobowiązania warunkowe	<u>133 330</u>	<u>64 714</u>

33.1. Sprawy sądowe

SPRAWY PRACOWNICZE

I. Sprawa przeciwko Fabryce Kotłów SEFAKO S.A. z siedzibą w Sędziszowie o zapłatę odszkodowania za okres obowiązywania zakazu konkurencji. Powód – były członek Zarządu. Przedmiot – odszkodowanie w wysokości 49 tys. PLN wraz z odsetkami. W II instancji powództwo zostało oddalone. Postępowanie kasacyjne zostało zakończone. Sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Kielcach.

II. Sprawa przeciwko Fabryce Kotłów SEFAKO S.A. z siedzibą w Sędziszowie o zapłatę odszkodowania z tytułu wadliwego rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia. Powód – były pracownik spółki. Przedmiot – odszkodowanie 9 tys. PLN wraz z odsetkami. Postępowanie odwoławcze utrzymało w mocy wyrok I instancji. Sprawa została prawomocnie zakończona.

III. Sprawa przeciwko Fabryce Kotłów SEFAKO S.A. z siedzibą w Sędziszowie o ustalenie wypadku przy pracy. Powód – były pracownik spółki. Przedmiot – ustalenie zdarzenia w czasie wykonywania obowiązków pracowniczych. Postępowanie sądowe zakończyło się prawomocnym wyrokiem korzystnym dla powoda.

SPRAWY GOSPODARCZE

IV. Sprawa z przyzopwania Fabryki Kotłów SEFAKO S.A. przez francuskiego kontrahenta przed francuski Sąd Gospodarczy w Nanterre. Fabryka Kotłów SEFAKO S.A. w grudniu 2009r. otrzymała dokument przyzopwania ją wraz z ubezpieczycielem Generali TU S.A. oraz inną spółką francuską przez naszego francuskiego kontrahenta do postępowania sądowego. Sprawa dotyczy roszczeń związanych z dostawą kotła produkującego parę zasilającą instalacje do produkcji energii elektrycznej i sieci ogrzewania miejskiego. Przedmiotowy kocioł został wyprodukowany przez Fabrykę Kotłów SEFAKO S.A. na zlecenie francuskiego kontrahenta. Biegli ustanowieni w sprawie przedstawili swój raport przygotowany na potrzeby prowadzonego postępowania sądowego w lipcu 2013r. Spodziewaną konsekwencją opinii biegłego było wystąpienie przeciwko naszemu kontrahentowi francuskiemu z roszczeniem o zapłatę. Nasz kontrahent pismem z dnia 22.08.2014r. wezwał Spółkę i GENERALI TU S.A. do udziału w sprawie. Sąd ogłosił orzeczenie w niniejszej sprawie w dniu 29.07.2017r. Sąd ustalił odpowiedzialność Spółki za szkodę w łącznej kwocie 629.007,43 EUR, która powinna zostać pokryta w całości przez Generali TU S.A. z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Sąd ustalił tym samym zakres odpowiedzialności Generali TU S.A. z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za zobowiązania Spółki do kwoty 10.000.000,00 PLN (czyli ok. 2.310.000,00 EUR). W dniu 26.09.2017r. doręczono Spółce oświadczenie francuskiego kontrahenta o wniesieniu apelacji

wraz z wezwaniem do stawienia się przez Spółkę przed sądem apelacyjnym w Wersalu. W dniu 12.12.2017r. doręczono Spółce oświadczenie Generali TU S.A. o wniesieniu apelacji wraz z wezwaniem do stawienia się przez Spółkę przed sądem apelacyjnym w Wersalu.

W dniu 09.01.2018r. sąd odwoławczy wydał wyrok, w którym ustalił odpowiedzialność SEFAKO za szkodę w łącznej wysokości 628.647,43 EUR wraz z kosztami procesu i odsetkami. Natomiast w zakresie oceny odpowiedzialności ubezpieczyciela GENERALI TU S.A. sąd apelacyjny dokonał zmiany wyroku uznając, że polisa ubezpieczeniowa nie obejmuje odpowiedzialności z tytułu wad produktu (kotła), zaś z tytułu strat majątkowych sąd ograniczył zakres odpowiedzialności GENERALI TU S.A. do kwoty 500.000,00 PLN (co według kursu na dzień 10 stycznia 2018r. stanowi 119.631,53 EUR). Według wyjaśnień prawnika francuskiego wyrok z dnia 09.01.2018r. podlega wykonaniu niezależnie od możliwości ubiegania się o złożenie kasacji od powyższego wyroku. Spółka rozpoczęła konsultacje prawne celem złożenia kasacji od przedmiotowego wyroku nawiązując współpracę z prawnikiem francuskim uprawnionym do reprezentowania podmiotów przed sądem kasacyjnym we Francji.

Spółka na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 utworzyła rezerwę na ww. karę. W dniu **12.04.2018r.** doręczono Fabryce Kotłów SEFAKO S.A. odpis wyroku Sądu Apelacyjnego w Wersalu wraz z tłumaczeniem. W dniu **19.04.2018r.** Fabryka Kotłów SEFAKO S.A. otrzymała od pełnomocnika spółki SEBT S.A. ostateczne wezwanie do zapłaty kwoty w wysokości 637.151,82 EUR do zapłaty której Spółka została zobowiązana na mocy wyroku Sądu Apelacyjnego w Wersalu z dnia **09.01.2018r.** Spółka dokonała zapłaty w/w kwoty na rzecz SEBT S.A. W dniu **10.09.2018r.** skarga kasacyjna od rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego w Wersalu została złożona przez Mec. Jean de Salve de Bruneton jako prawnika uprawnionego do reprezentowania podmiotów przed sądem kasacyjnym we Francji. W dniu **19.11.2018r.** Spółka otrzymała na swój rachunek bankowy od GENERALI TU S.A. zwrot kwoty 119.631,53 EUR.

Do dnia **31.12.2018r.** prawnik kasacyjny reprezentujący Spółkę nie otrzymał odpowiedzi GENERALI TU S.A. zawierającej stanowisko ubezpieczyciela w sprawie zarzutów podniesionych w treści skargi kasacyjnej. Sprawa została prawomocnie zakończona. Aktualnie w toku postępowanie kasacyjne.

SPRAWY UPADŁOŚCIOWE

V. Zgłoszenie wierzytelności w postępowaniu upadłościowym kontrahenta czeskiego.

W dniu 09.09.2017r. Sąd Miejski w Pradze ogłosił upadłość czeskiego kontrahenta Spółki. W dniu 02.02.2018r. zgłoszona została wierzytelność Spółki względem upadłego w łącznej kwocie 1.460.521,06 CZK, tj. 54.053,33 EUR. Postępowanie upadłościowe prowadzone w przedmiotowej sprawie jest w toku.

VI. Zgłoszenie wierzytelności w postępowaniu upadłościowym kontrahenta duńskiego.

Z dniem 30.12.2017r. ogłoszona została upadłość duńskiego kontrahenta Spółki. W dniu 29.01.2018r. zgłoszona została wierzytelność Spółki względem upadłego w łącznej kwocie 627.758,20 EUR. Postępowanie upadłościowe prowadzone w przedmiotowej sprawie jest w toku.

33.2. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły przesłanki do utworzenia rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

34. Informacje o podmiotach powiązanych

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za bieżący i poprzedni rok obrotowy:

<i>Podmiot powiązany</i>		<i>Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych</i>	<i>Zakupy od podmiotów powiązanych</i>	<i>Należności od podmiotów powiązanych (brutto)</i>	<i>Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych</i>	<i>w tym zaległe, po upływie terminu płatności</i>
Jednostka dominująca:						
TF SILESIA SP. Z O.O.	2018	–	15	7	–	–
MARS FIZ do 15.03	2018	–	–***	–	–	–
MARS FIZ	2017	–	–	–	–	–
Jednostki zależne:						
SPEC SP. Z O.O.	2018	103	2 138	–	314	–
	2017	1 126**	2 069	–	322	–
CBKK S.A.	2018	67	4 815	–	2 019	–
	2017	13	110*	–	290	–

*Ponadto spółka dokonała płatności z tytułu otrzymanego od spółki zależnej poręczenia w 2017 roku w wysokości 74 tys. PLN.

** Ponadto spółka otrzymała z tytułu udzielonego poręczenia dla spółki zależnej SPEC w 2017 roku 2 tys. PLN.

***Ponadto spółka dokonała płatności z tytułu otrzymanej od spółki dominującej gwarancji korporacyjnej w 2018 roku w wysokości 133 tys. PLN.

34.1. Jednostka dominująca całej Grupy

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2018 roku jednostką dominującą dla całej grupy było Towarzystwo Finansowe Silesia Sp. z o. o. W dniu 15 marca 2018 roku doszło do sprzedaży całego pakietu akcji posiadanych przez MARS Fundusz Inwestycyjny Zamknięty na rzecz Towarzystwa Finansowego Silesia Sp. z o. o.

W roku finansowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku wystąpiły transakcje pomiędzy Spółką, a jednostką dominującą. Spółka zakupiła usługi (wynajem pomieszczeń biurowych) od jednostki dominującej w wysokości 15 tysięcy PLN.

W roku finansowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku spółka zapłaciła na rzecz jednostki dominującej (MARS Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, który był właścicielem większościowego pakietu akcji do dnia 15 marca 2018 roku) prowizję od udzielonej gwarancji korporacyjnej w wysokości 133 tysięcy PLN.

34.2. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi odbyły się na warunkach porównywalnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawartych na warunkach rynkowych.

W roku obrotowym 2018 oraz 2017 nie miały miejsca transakcje z członkami Zarządu i kadry kierowniczej Spółki.

34.3. Wynagrodzenie kadry kierowniczej Spółki

34.3.1 Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>
Zarząd	487	337
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	487	362
Świadczenia po okresie zatrudnienia	–	- 25
Rada Nadzorcza	313	283
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	313	283
Razem	800	620

34.3.2 Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	1 028	767
Świadczenia po okresie zatrudnienia	–	–
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	–	–
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadry kierowniczej (z wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)	1 028	767

35. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i dnia 31 grudnia 2017 roku w podziale na rodzaje usług:

Rodzaj usługi	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>
Obowiązkowe badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego	20	37
Obowiązkowe badanie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	10	4
Razem	30	41

Koszty 2017 roku oraz koszty 2018 w kwocie 41 tys. PLN odnoszą się w całości do UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp. k., koszty 2018 odnoszą się do Kancelarii Porad Finansowo-Księgowych dr Piotr Rojek sp. z o.o.

36. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka, należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Spółka zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim walutowe kontrakty terminowe typu *forward* oraz *opcje*. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Spółki oraz wynikających z używanych przez nią źródeł finansowania.

Zasadą stosowaną przez Spółkę obecnie i przez cały okres objęty sprawozdaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Spółka monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Wielkość tego ryzyka w okresie została przedstawiona w nocie 36. Zasady rachunkowości Spółki dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w nocie 10.12.

36.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Spółki na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych oraz środków pieniężnych.

Spółka zarządza kosztami oprocentowania poprzez korzystanie głównie ze zobowiązań o oprocentowaniu zmiennym. W analizie ryzyka ze względu na ewentualne zmiany stóp procentowych uwzględniane są wyłącznie zobowiązania kredytowe, gdyż ekspozycja w odniesieniu do pozostałych oprocentowanych aktywów i zobowiązań z punktu widzenia Spółki jest nieistotna.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej. Nie przedstawiono wpływu na kapitał własny ani całkowite dochody ogółem Spółki.

	Wartość narażona na ryzyko	Zwiększenie/zmniejszenie WIBOR 1M/3M o	
		+0,5 p.p.	-0,5 p.p.
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku			
Kredyty bankowe	25 289	126	- 126
Wpływ na wynik finansowy brutto		126	- 126
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku			
Kredyty bankowe	24 912	125	- 125
Wpływ na wynik finansowy brutto		125	- 125

36.2. Ryzyko walutowe

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. Około 70-80% zawartych przez Spółkę transakcji sprzedaży wyrażonych jest w walutach innych niż waluta sprawozdawcza jednostki operacyjnej dokonującej sprzedaży, podczas gdy 70% kosztów wyrażonych jest w tejże walucie sprawozdawczej.

Spółka stara się negocjować warunki zabezpieczających instrumentów pochodnych w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka zabezpieczyła do 69,7 % ekspozycji netto transakcji denominowanych w walucie EUR (na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka zabezpieczyła do 77,72% ekspozycji netto transakcji denominowanych w walucie EUR), z tytułu których na dzień bilansowy istniały uprawdopodobnione przyszłe zobowiązania sięgające 2019 roku.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto (w związku ze zmianą wartości godziwej aktywów i zobowiązań pieniężnych) oraz całkowitych dochodów ogółem Spółki (z tytułu zmiany wartości godziwej kontraktów terminowych typu *forward* i *opcji*) na racjonalnie możliwe wahania kursów EUR i USD przy założeniu niezmienności innych czynników.

Fabryka Kotłów SEFAKO S.A.
 Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

Analiza wrażliwości ryzyka walutowego na dzień 31.12.2018

	<i>Wartość bilansowa</i>		<i>PLN/EUR</i>		
	<i>(w tys. PLN)</i>	<i>kurs (zm.+10 %)</i>	<i>kurs (zm.+5%)</i>	<i>kurs (zm.-5%)</i>	<i>kurs (zm.-10 %)</i>
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	708	71	35	- 35	- 71
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	19 727	1 973	986	- 986	- 1 973
Należności z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	53 195	5 636	2 818	- 2 818	- 5 636
Należności z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	90	- 1 676	- 686	902	1 915
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	—	—	—	—	—
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	2 393	- 239	- 120	120	239
Wpływ na wynik finansowy brutto		5 765	3 033	- 2 817	- 5 526

	<i>Wartość bilansowa</i>		<i>PLN/GBP</i>		
	<i>(w tys. PLN)</i>	<i>kurs (zm.+10 %)</i>	<i>Kurs (zm.+5%)</i>	<i>Kurs (zm.-5%)</i>	<i>kurs (zm.-10 %)</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	77	- 8	- 4	4	8
Wpływ na wynik finansowy brutto		- 8	- 4	4	8

	<i>Wartość bilansowa</i>		<i>PLN/CZK</i>		
	<i>(w tys. PLN)</i>	<i>kurs (zm.+10 %)</i>	<i>Kurs (zm.+5%)</i>	<i>Kurs (zm.-5%)</i>	<i>kurs (zm.-10 %)</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	82	- 8	- 4	4	8
Wpływ na wynik finansowy brutto		- 8	- 4	4	8

Analiza wrażliwości ryzyka walutowego na dzień 31.12.2017

	<i>Wartość bilansowa</i>		<i>PLN/EUR</i>		
	<i>(w tys. PLN)</i>	<i>kurs (zm.+10 %)</i>	<i>kurs (zm.+5%)</i>	<i>kurs (zm.-5%)</i>	<i>kurs (zm.-10 %)</i>
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 777	378	189	- 189	- 378
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23 532	2 353	1 177	- 1 177	- 2 353
Należności z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	12 126	1 382	691	-691	- 1 382
Należności z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	603	- 1 556	- 837	1 085	2 188
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	154	- 17	- 9	9	17
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	2 871	- 287	- 144	144	287
Wpływ na wynik finansowy brutto		2 253	1067	- 819	- 1 621

	<i>Wartość bilansowa</i>		<i>PLN/GBP</i>		
	<i>(w tys. PLN)</i>	<i>kurs (zm.+10 %)</i>	<i>Kurs (zm.+5%)</i>	<i>Kurs (zm.-5%)</i>	<i>kurs (zm.-10 %)</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	15	- 2	- 1	1	2
Wpływ na wynik finansowy brutto		- 2	- 1	1	2

36.3. Ryzyko cen towarów

Spółka narażona jest na ryzyko cenowe wynikające ze wzrostu cen materiałów. W celu ograniczenia ryzyka cenowego Spółka na bieżąco monitoruje sytuację na rynkach podstawowych materiałów.

36.4. Ryzyko kredytowe

Spółka zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Spółki na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółki, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Spółki powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

W Spółce nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

36.5. Ryzyko związane z płynnością

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, akcje uprzywilejowane, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

	<i>Poniżej 3 miesiący</i>	<i>Od 3 do 12 miesiący</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
<i>31 grudnia 2018 roku</i>					
Oprocentowane kredyty i pożyczki	–	25 289	–	–	25 289
Leasing finansowy	65	194	693	87	1 039
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	19 952	1 045	–	–	20 997
Pozostałe zobowiązania	41 660	–	–	–	41 660
	<u>61 677</u>	<u>26 528</u>	<u>693</u>	<u>87</u>	<u>88 985</u>
	<i>Poniżej 3 miesiący</i>	<i>Od 3 do 12 miesiący</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
<i>31 grudnia 2017 roku</i>					
Oprocentowane kredyty i pożyczki	1 500	23 412	–	–	24 912
Leasing finansowy	60	178	544	–	782
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	10 164	16	–	–	10 180
Pozostałe zobowiązania	12 923	–	–	–	12 923
	<u>24 647</u>	<u>23 606</u>	<u>544</u>	<u>–</u>	<u>48 797</u>

37. Instrumenty finansowe

37.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Spółki, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

31 grudnia 2018 rok

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSR 39 (wartość księgowa)

Aktywa finansowe według pozycji bilansowej	wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		wyceniane w wartości godziwej ze zmianami w kapitale		wyceniane w zamortyzowanym koszcie		Pozostałe
	przeznaczone do obrotu	dostępne do sprzedaży	rachunkowość zabezpieczeń	pożyczki i należności	utrzymywane do terminu wymagalności		
<u>Aktywa finansowe</u>							
Udziały i akcje	–	–	–	–	–	–	–
Należności z tytułu dostaw i usług	–	–	–	96 979	–	–	–
Inne należności niż wymienione powyżej, będące aktywami finansowymi	–	–	–	–	–	–	–
Wycena pozostałych instrumentów - instrumenty pochodne	–	–	90	–	–	–	–
Środki pieniężne	–	–	–	–	–	–	1 718

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSSF 9 (wartość księgowa)

Zobowiązania finansowe według pozycji bilansowej	wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	wyceniane w wartości godziwej ze zmianami w kapitale rachunkowość zabezpieczeń
<u>Zobowiązania finansowe</u>			
Kredyty bankowe	–	25 289	–
<i>Długoterminowe</i>	–	–	–
<i>Krótkoterminowe</i>	–	25 289	–
Pożyczki	–	–	–
Leasing finansowy	–	1 039	–
Kaucje długoterminowe i inne zobowiązania długoterminowe	–	–	–
Wycena pozostałych instrumentów - instrumenty pochodne	–	–	–
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	–	20 997	–
Inne zobowiązania niż wymienione powyżej, będące zobowiązaniami finansowymi	–	–	–

Fabryka Kotłów SEFAKO S.A.
 Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

31 grudnia 2017 rok

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSSF 9 (wartość księgowa)

Aktywa finansowe według pozycji bilansowej	wyceniane w wartości godziwej		wyceniane w wartości godziwej ze zmianami w kapitale		wyceniane w zamortyzowanym koszcie		Pozostałe
	przez wynik finansowy	przeznaczone do obrotu	dostępne do sprzedaży	rachunkowość zabezpieczeń	pożyczki i należności	utrzymywane do terminu wymagalności	
<u>Aktywa finansowe</u>							
Udziały i akcje	–	–	–	–	–	–	–
Należności z tytułu dostaw i usług	–	–	–	–	55 458	–	–
Wycena pozostałych instrumentów - instrumenty pochodne	–	–	603	–	–	–	–
Środki pieniężne	–	–	–	–	–	–	3 923

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSSF 9 (wartość księgowa)

Zobowiązania finansowe według pozycji bilansowej	wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		wyceniane w zamortyzowanym koszcie		wyceniane w wartości godziwej ze zmianami w kapitale	
						rachunkowość zabezpieczeń
<u>Zobowiązania finansowe</u>						
Kredyty bankowe	–	–	24 912	–	–	–
<i>Długoterminowe</i>	–	–	–	–	–	–
<i>Krótkoterminowe</i>	–	–	24 912	–	–	–
Pożyczki	–	–	–	–	–	–
Leasing finansowy	–	–	782	–	–	–
Wycena pozostałych instrumentów - instrumenty pochodne	–	–	–	–	–	–
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	–	–	10 180	–	–	–
Inne zobowiązania niż wymienione powyżej, będące zobowiązaniami finansowymi	–	–	500	–	–	–

Według oceny spółki wartość godziwa środków pieniężnych, krótkoterminowych lokat, należności handlowych, zobowiązań handlowych, kredytów w rachunku bieżącym oraz pozostałych zobowiązań krótkoterminowych nie odbiega od wartości bilansowych głównie ze względu na krótki termin zapadalności.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku, Spółka posiadała następujące instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej:

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>Poziom 2</i>
Instrumenty pochodne (aktywa)	90	90
	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>Poziom 2</i>
Instrumenty pochodne (aktywa)	603	603

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku, ani też w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku, nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z/ do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

Fabryka Kotłów SEFAKO S.A.
 Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

37.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z zysków lub strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018

	<i>Przychody /(koszty) z tytułu odsetek</i>	<i>Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych zrealizowanych</i>	<i>Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski/(straty) z tytułu wyceny</i>	<i>Zyski/(straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Razem</i>
<i>Aktywa finansowe</i>	1	190	- 2 002	283	—	—	- 1 528
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1	202	- 2 002	257	—	—	- 1 542
Udzielone pożyczki	—	—	—	—	—	—	—
Pochodne instrumenty finansowe	—	—	—	—	—	—	—
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	—	- 12	—	26	—	—	14
<i>Zobowiązania finansowe</i>	- 927	- 285	—	- 61	287	- 589	- 1 575
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:	- 865	—	—	—	—	- 589	- 1 454
- kredyty inwestycyjne	—	—	—	—	—	—	—
- kredyt w rachunku bieżącym i obrotowe	- 865	—	—	—	—	- 589	- 1 454
Pozostałe zobowiązania (długoterminowe), w tym:	- 61	—	—	—	—	—	- 61
- Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	- 61	—	—	—	—	—	- 61
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	- 1	- 285	—	- 41	—	—	- 327
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	—	—	—	- 20	287	—	267
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	—	—	—	- 20	287	—	267
Razem	- 926	- 95	- 2 002	222	287	- 589	- 3 103

Fabryka Kotłów SEFAKO S.A.
 Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017

	<i>Przychody /(koszty) z tytułu odsetek</i>	<i>Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych zrealizowanych</i>	<i>Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski/(straty) z tytułu wyceny</i>	<i>Zyski/(straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Razem</i>
<i>Aktywa finansowe</i>	2	- 544	- 256	- 437	–	–	- 1 235
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	2	- 494	- 256	- 404	–	–	- 1 152
Udzielone pożyczki	–	–	–	–	–	–	–
Pochodne instrumenty finansowe	–	–	–	–	–	–	–
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	–	- 50	–	- 33	–	–	- 83
<i>Zobowiązania finansowe</i>	- 913	177	–	85	347	- 584	- 888
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:	- 894	–	–	–	–	- 584	- 1 478
- kredyty inwestycyjne	–	–	–	–	–	–	–
- kredyt w rachunku bieżącym i obrotowe	- 894	–	–	–	–	- 584	- 1 478
Pozostałe zobowiązania (długoterminowe), w tym:	- 19	–	–	–	–	–	- 19
- Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-19	–	–	–	–	–	- 19
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	–	177	–	3	–	–	180
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	–	–	–	82	347	–	429
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	–	–	–	82	347	–	429
Razem	- 911	- 367	- 256	- 352	347	- 584	- 2 123

37.3. Ryzyko stopy procentowej

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

31 grudnia 2018 roku

Oprocentowanie zmienne

	<i><1rok</i>	<i>1–2 lat</i>	<i>2-3 lat</i>	<i>3-4 lat</i>	<i>4-5 lat</i>	<i>>5 lat</i>	<i>Ogółem</i>
Kredyty w rachunku bieżącym	25 289	–	–	–	–	–	25 289
Kredyt obrotowy	–	–	–	–	–	–	–
Kredyty inwestycyjne	–	–	–	–	–	–	–
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	259	259	259	175	87	–	1 039

31 grudnia 2017 roku

Oprocentowanie zmienne

	<i><1rok</i>	<i>1–2 lat</i>	<i>2-3 lat</i>	<i>3-4 lat</i>	<i>4-5 lat</i>	<i>>5 lat</i>	<i>Ogółem</i>
Kredyty w rachunku bieżącym	21 012	–	–	–	–	–	21 012
Kredyt obrotowy	3 900	–	–	–	–	–	3 900
Kredyty inwestycyjne	–	–	–	–	–	–	–
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	238	145	145	144	110	–	782

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/ wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Spółki, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

37.4. Zabezpieczenia

37.4.1 Zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych

Na dzień 31 grudnia 2018 roku, Spółka posiadała następujące kontrakty zabezpieczające

Rodzaj instrumentu	Waluta	Wartość nominalna (tys.)	Termin wymagalności	Kurs
Opcja put	EUR	480	2019-01-31	4,2850
Opcja call	EUR	480	2019-01-31	4,4300
Opcja put	EUR	35	2019-02-28	4,2850
Opcja call	EUR	35	2019-02-28	4,4300
Opcja put	EUR	228	2019-03-29	4,2850
Opcja call	EUR	228	2019-03-29	4,4300
Opcja put	EUR	170	2019-04-29	4,2850
Opcja call	EUR	170	2019-04-29	4,4300
Opcja put	EUR	480	2019-01-31	4,3000
Opcja call	EUR	480	2019-01-31	4,4365
Opcja put	EUR	36	2019-02-28	4,3000
Opcja call	EUR	36	2019-02-28	4,4365
Opcja put	EUR	228	2019-03-29	4,3000
Opcja call	EUR	228	2019-03-29	4,4365
Opcja put	EUR	170	2019-04-29	4,3000

Fabryka Kotłów SEFAKO S.A.
 Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

Opcja call	EUR	170	2019-04-29	4,4365
Forward	EUR	500	2019-01-17	4,3558
Forward	EUR	100	2019-04-17	4,3785
Opcja put	EUR	177	2019-02-27	4,3000
Opcja call	EUR	177	2019-02-27	4,4150
Opcja put	EUR	348	2019-03-29	4,3000
Opcja call	EUR	348	2019-03-29	4,4380
Opcja put	EUR	363	2019-04-29	4,3000
Opcja call	EUR	363	2019-04-29	4,4560
Opcja put	EUR	329	2019-05-30	4,3000
Opcja call	EUR	329	2019-05-30	4,4775
Opcja put	EUR	207	2019-06-28	4,3000
Opcja call	EUR	207	2019-06-28	4,4960
Opcja put	EUR	105	2019-07-30	4,3000
Opcja call	EUR	105	2019-07-30	4,5150
Opcja put	EUR	108	2019-08-30	4,3000
Opcja call	EUR	108	2019-08-30	4,5375
Opcja put	EUR	155	2019-09-27	4,3000
Opcja call	EUR	155	2019-09-27	4,5560
Forward	EUR	80	2019-01-08	4,3118
Forward	EUR	129	2019-01-04	4,3055
Forward	EUR	66	2019-01-31	4,3020
Forward	EUR	231	2019-01-21	4,3097
Forward	EUR	118	2019-02-04	4,3133

Na dzień 31 grudnia 2017 roku, Spółka posiadała następujące kontrakty zabezpieczające

Rodzaj instrumentu	Waluta	Wartość nominalna (tys.)	Termin wymagalności	Kurs
<i>Opcja put</i>	EUR	584	2018-02-28	4,3000
<i>Opcja call</i>	EUR	584	2018-02-28	4,3960
<i>Opcja put</i>	EUR	278	2018-03-28	4,3000
<i>Opcja call</i>	EUR	278	2018-03-28	4,4140
<i>Opcja put</i>	EUR	718	2018-04-30	4,3000
<i>Opcja call</i>	EUR	718	2018-04-30	4,4290
<i>Opcja put</i>	EUR	191	2018-05-30	4,3000
<i>Opcja call</i>	EUR	191	2018-05-30	4,4470
<i>Opcja put</i>	EUR	226	2018-06-28	4,3000
<i>Opcja call</i>	EUR	226	2018-06-28	4,4620
<i>Opcja put</i>	EUR	658	2018-12-29	4,3000
<i>Opcja call</i>	EUR	658	2018-12-29	4,3640
<i>Opcja put</i>	EUR	648	2018-01-31	4,3000
<i>Opcja call</i>	EUR	648	2018-01-31	4,3805
<i>Opcja put</i>	EUR	176	2018-01-30	4,2500
<i>Opcja call</i>	EUR	176	2018-01-30	4,3450
<i>Opcja put</i>	EUR	73	2018-08-01	4,3000
<i>Opcja call</i>	EUR	73	2018-08-01	4,4840
<i>Opcja put</i>	EUR	64	2018-08-30	4,3000
<i>Opcja call</i>	EUR	64	2018-08-30	4,5080
<i>Opcja put</i>	EUR	116	2018-10-31	4,3000

Fabryka Kotłów SEFAKO S.A.
 Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

<i>Opcja call</i>	EUR	116	2018-10-31	4,5627
<i>Opcja put</i>	EUR	98	2018-12-27	4,3000
<i>Opcja call</i>	EUR	98	2018-12-27	4,6173
<i>Forward</i>	EUR	45	2018-03-05	4,2352
<i>Forward</i>	EUR	100	2018-01-17	4,2081
<i>Forward</i>	EUR	150	2018-02-02	4,2147
<i>Forward</i>	EUR	150	2018-02-02	4,2225
<i>Forward</i>	EUR	50	2018-01-03	4,2406
<i>Forward</i>	EUR	62	2018-01-12	4,2416
<i>Forward</i>	EUR	200	2018-01-25	4,2113
<i>Forward</i>	EUR	50	2018-01-03	4,2057
<i>Forward</i>	EUR	64	2018-01-04	4,2110

Wartość godziwa powyższych kontraktów kształtowała się następująco:

	31 grudnia 2018		31 grudnia 2017	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Kontrakty walutowe typu forward				
Wartość godziwa	31	–	36	–
Kontrakty walutowe typu opcje				
Wartość godziwa	59	–	567	–

38. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W 2012 roku Spółka podwyższyła swój kapitał podstawowy poprzez emisję akcji serii D (nota 27.1). W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał podstawowy, kapitał zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny i niepodzielony wynik finansowy netto.

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Oprocentowane kredyty i pożyczki	25 289	24 912
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 039	1 282
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	62 657	22 603
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	- 1 718	- 3 923
Zadłużenie netto	<u>87 267</u>	<u>44 874</u>
Kapitał własny	91 111	88 595
Kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto	–	–
Kapitał razem	<u>91 111</u>	<u>88 595</u>
Kapitał i zadłużenie netto	<u>178 378</u>	<u>133 469</u>
Wskaźnik dźwigni	48,9%	33,6%

39. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku kształtowało się następująco:

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2017</i>
Zarząd Spółki (kontrakt menadżerski)	2	1
Administracja	98	95
Dział sprzedaży	31	31
Pion produkcji	812	771
Pozostali	53	48
Razem	<u>996</u>	<u>946</u>

40. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym skład Zarządu zmienił się. Dnia 11 lutego 2019 roku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. handlu i rozwoju powołany został pan Andrzej Wójcik.

Dnia 29 stycznia 2019 została wydana decyzja nr 33/DR/19 w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia zezwolenia nr 11/2008 z dnia 16 września 2008 r. na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice”.

.....
Katarzyna Kosińska
Główna Księgowa

.....
Jacek Boruciński
Członek Zarządu ds. operacyjnych

.....
Andrzej Wójcik
Wiceprezes Zarządu ds. handlu i rozwoju

.....
Antoni Pietkiewicz
Prezes Zarządu

Sędziszów, 25 marca 2019 rok